

[Aage Frandsen.]

hvert tilfælde et flertal i folketinget — der skulle gøres noget ved, de eksisterer stadig væk.

Man kan vel sige, at der var tre grunde til, at det på det tidspunkt i foråret 1973 var rimeligt at se på landbrugslovgivningen med henblik på at begrænse antallet af efterspørgere efter landbrug. Der var for det første priserne, idet der, bl. a. som et resultat af at vi var kommet ind i EF, var sket voldsomme prisstigninger. At få os ud af fællesmarkedet var nok en utopisk tanke, i hvert fald på det tidspunkt, og derfor måtte man gribe til det, som var muligt.

Den anden grund var, at vi fandt det rimeligt, at de egentlige landbrug skulle erhverves af folk, som ønskede at drive dem som landbrug. En af grundene til de store prisstigninger var jo også, at en række byboere optrådte som langt bedre købere med hensyn til kapital, og derfor havde de kunnet udkonkurrere de egentlige landmænd, når det drejede sig om at erhverve landbrugsejendomme.

Endelig den tredje grund: det samfund, vi hidtil havde levet i — ja, godt nok var der bysamfund, men der var også adskillige landsbysamfund rundt omkring i landet — det ville vi ikke være med til at slå i stykker. Vi var interesseret i at bevare en række af de beboelser, som fandtes i landdistrikterne. Vi var interesseret i at bevare det landsbysamfund, som vi havde kendt. Til trods for at industrialiseringen går imod dette, er der ingen grund til, at samfundet blot stiltiende skal se til. Det er rimeligt, at samfundet griber ind og søger at bevare det landsbysamfund, vi kender. Derfor var det efter vores opfattelse meget vigtigt at få bestemmelsen ind om bopælspligten.

Blandt midlerne til at klare disse problemer var først og fremmest hovederhvervskravet, hvad angår det, man kan kalde de egentlige landbrug, nemlig de landbrug, som efter den 14. almindelige vurdering havde en grundværdi på 35.000 kr. Det er vel også rimeligt at sige, at de mennesker, som øn-

sker at drive landbrug som erhverv, må have forrettighed. Ellers risikerer vi, at det i løbet af kort tid vil blive industrifolk, som sidder på landbrugsejendommene, og vi har godt nok en fri adgang til erhverv herhjemme, men med hensyn til landbruget må man sige der gælder specielle forhold, fordi der nu engang er en vis knaphed på jord. Derfor er det efter vores opfattelse rimeligt at stille krav om hovederhverv for de egentlige landbrug.

Derimod må man nok sige, som vi også sagde dengang, at hvad angår de mindre landbrug, kan det ikke være rimeligt at kræve, at man skal drive dem som egentligt landbrug, for det er der simpelt hen ikke mulighed for i dag. Men for at bevare disse mindre landbrug som beboelsessteder, ja, så kan man ophæve kravet om hovederhverv dér, men netop opretholde kravet om bopælspligt.

Spørgsmålet om bopælspligt har mindre betydning for de store landbrug, for de egentlige landbrug, fordi de fleste landmænd nu engang bor på deres ejendomme, men det er meget vigtigt at opretholde bopælspligten for de små ejendomme, som man giver mulighed for at byboere kan erhverve. Ellers ender det simpelt hen med, at vi får en række landbrugsejendomme liggende rundt omkring som sommerbeboelse for byboere, og så deltager de ikke i det, som hr. Erik Hansen var inde på, nemlig det almindelige landsbysamfunds liv. I så fald risikerer vi, at man i løbet af kort tid vil have en række ødegårde liggende, som kun bebos i korte perioder om sommeren, og det vil være med til at bryde noget af det ned, som vi trods alt må være interesseret i at bevare, nemlig en del af det, som vi har kendt fra tidligere landsbysamfund, og som industrisamfundet på mange måder virker nedbrydende på. Derfor kan vi ikke acceptere, at bopælskravet ophæves, simpelt hen fordi det vil medføre, at byboerne ganske skænskelst i løbet af ganske kort tid ville erhverve alle de små landbrugsejendomme, og det vil betyde, at det ikke bliver folk,